

# ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 797

гр. София, 14.12.2021 г.

**АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 15-ТИ ТЪРГОВСКИ**, в закрито заседание на четиринадесети декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Даниела Дончева

Членове: Красимир Маринов  
Капка Павлова

като разгледа докладваното от Красимир Маринов Въззивно частно търговско дело № 20211001000874 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 274-279 ГПК вр. чл. 536, ал. 3 ГПК вр. чл. 19, ал. 6 ЗТРРЮЛНЦ.

Образувано е по частна жалба вх. № 11097/30.07.2021 г., подадена от министъра на отбраната в качеството си на орган, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала на „Терем – Холдинг“ ЕАД чрез държавен експерт-юрист В. П. и от К. К. К. чрез адвокат М.Р. от АК – Стара Загора срещу определение № 371/26.07.2021 г., постановено по ч. търг. дело № 1493/2021 г. по описа на Софийски градски съд, с което е спряно по молба на И. А. Д. регистърното производство пред Агенция по вписванията за вписване на промени по партидата „Терем – Холдинг“ ЕАД по заявление образец А5 с вх. № 20210723172444, до постановяване на влязъл в сила акт по искова молба вх. № 10237/26.07.2021 г.

Жалбоподателите считат, че имат правен интерес и са активно легитимирани да подадат настоящата частна жалба. Твърдят, че искането за спиране на регистърното производство било направено от лице, което нямало правен интерес от спирането. Съгласно обжалваното определение с искова молба били предявени иски с правно основание чл. 124 ГПК, а такова общо позоваване към тази разпоредба не обосновавало правен интерес на ищеца да води такива иски, още повече като се имало предвид ал. 3 на чл. 124 ГПК, съгласно която разпоредба се отказвало правото на иск за пораждане, изменение или прекратяване на граждански правоотношения (в случая - прекратяване на мандатните правоотношения между ЕСК и освободените от длъжност членове на СД на дружеството и пораждането на такива с членовете на новоизбрания СД). Освен това, с исквата молба се искало прогласяване нищожността на решенията на едноличния собственик на капитала, обективирани с протокол № РД-36-45/22.07.2021 г. на министъра на отбраната в качеството му на орган, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала на дружеството. Исковата молба била подадена от член на Съвета на директорите на дружеството, който бил освободен като такъв с посочените решения на едноличния собственик на капитала и който нямал качеството на акционер в

дружеството. Доколкото, съгласно чл. 233, ал. 4 ТЗ едноличният собственик на капитала имал безусловно дискреционно право да прекрати мандата на член на Съвета на директорите по всяко време, било очевидно, че исковата молба била недопустима като подадена от лице без процесуална легитимация да предяви такива иски за нищожност. Следователно, съдът не е следвало да уважи и искането на ищеца за спиране на регистърното производство по реда на чл. 536 ГПК, защото още при подаване на това искане въз основа на данните по делото било очевидно, че липсва годен преюдициален въпрос за решаване, обуславящ необходимостта от спиране на регистърното производство. По друго исково производство, със същите страни и при същите факти като тези по исковата молба Софийският градски съд се произнесъл с определение по т.д. № 1372/2021 г, с което върнал исковата молба поради недопустимост на предявените с нея иски, тъй като липсвал правен интерес у ищеца по същите съображения, изложени и от жалбоподателите и които били в съответствие с тълкувателно решение № 1/2002 г. на ОСГК на ВКС. Със спиране на регистърното производство като се опирал на очевидно недопустими иски, съдът поощрявал недобросъвестно поведение чрез злоупотреба с процесуални права от страна на лица, които нямали правен интерес да водят тези иски.

По тези съображения жалбоподателите молят апелативния съд да отмени обжалваното определение и да им присъди разноски.

Към жалбата е приложено копие на протокол № РД-36-45/22.07.2021 г. с решения на министъра на отбраната в качеството си на орган, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала на „Терем – Холдинг“ ЕАД.

В срока по чл. 276, ал. 1 ГПК И. А. Д. е подал отговор, с който оспорва частната жалба като неоснователна и моли апелативния съд да я остави без уважение и потвърди обжалваното определение като допустимо, правилно и законосъобразно.

Към отговора са приложени копия на писмо с рег. № 21-44-20/30.07.2021 г. от Министерство на отбраната и извадка от протокол № РД-36-36/05.07.2021 г.

Настоящият съдебен състав на Апелативен съд – София, след като по реда на чл. 278 ГПК вр. чл. 536, ал. 3 ГПК се запозна с доказателствата по делото, доводите на страните и извършвайки служебно цялостна проверка на обжалвания акт, без да е ограничен от наведените в частната жалба оплаквания, намира следното:

Частната жалба, подадена от Министъра на отбраната в качеството му на орган, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала на „Терем - Холдинг“ ЕАД е процесуално недопустима, тъй като е подадена от лице, което не притежава активна процесуална легитимация да инициира образуването на охранително регистърно производство, респ. да обжалва актовете постановени по повод и във връзка с това производство, вкл. и определенията на съда за спиране на регистърното производство, постановени по реда на чл. 536 ГПК. Съгласно чл. 15, ал. 6 ЗТРРЮЛНЦ при промяна в органите или в представителството заявяването за вписване на нововъзникналите обстоятелства следва да се извършва от новоизбрания орган или представител, поради което и същият е единствено легитимиран да обжалва определението на съда, с което по заявеното от него искане за вписване е спряно регистърното производство (в този смисъл и определение № 197/23.06.2020 г. на ВКС по ч. търг. дело № 766/2020 г. на I-во т.о.). Поради това, частната жалба на Министъра на отбраната в качеството му на орган, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала на „Терем – Холдинг“ ЕАД следва да бъде оставена без разглеждане като процесуално недопустима.

Частната жалба подадена от К. К. К., в качеството му на новоизбран представител на „Терем – Холдинг“ ЕАД се явява процесуално допустима - подадена е срещу подлежащ на обжалване съдебен акт (чл. 274, ал. 1, т. 1 вр. чл. 536, ал. 3 ГПК), от страна в производството, имаща право и интерес от обжалването, в срока по чл. 275, ал. 1 ГПК, както и е съобразена с изискванията на чл. 260 ГПК вр. чл. 275, ал. 2 ГПК, а разглеждайки я по същество, настоящият съдебен състав я намира за основателна, поради следните съображения:

Производството пред Софийски градски съд е по реда на чл. 536 ГПК. Образувано е по молба на И. А. Д., с която се иска спиране на вписване на промени по заявление образец А5 с вх. № 20210723172444 по партидата на „Терем – Холдинг“ ЕАД за заличаване и вписване на нови членове на СД и председателстващ. Правния си интерес обосновава с обстоятелството, че в качеството си на член на СД е предявил искове с правно основание чл. 124 ГПК за установяване на нищожността на решение на едноличния собственик на капитала на дружеството - Министерство на отбраната, отразено в протокол № РД-36-45/22.07.2021 г., с което са потвърдени решенията, обективирани в протокол № РД-36-38/08.07.2021 г. и протокол № РД-36-40/14.07.2021 г. и отново е бил освободен като член на Съвета на директорите и е бил назначен нов състав, явяващ се основание за вписването.

Към молбата за спиране е приложена искова молба с вх. на СГС № 10237/26.07.2021 г., от която е видно, че молителят И. А. Д. е поискал установяване на нищожността на решение на едноличния собственик на капитала на дружеството - МО, отразено в протокол № РД-36-45 от 22.07.2021 г., с което са потвърдени решенията, обективирани в протокол № РД-36-38 от 08.07.2021 г. и протокол № РД- 36-40 от 14.07.2021 г. и отново е бил освободен като член на Съвета на директорите и е бил назначен нов състав. В исковата молба се Твърди, че решенията на принципала били взети в противоречие с чл. 21, ал. 1 от Закона за публичните предприятия, съгласно която разпоредба всички членове на органите за управление и контрол се избирали и назначавали след провеждане на конкурс, какъвто той бил спечелил по предходно приключила конкурсна процедура, като същевременно нова такава процедура не била проведена по отношение на новоизбраните членове на управителния орган на дружеството.

За да постанови определението си, с което е уважил молбата на И. А. Д. са спиране на регистърното производство по заявление образец А5 с вх. № 20210723172444 по партидата на „Терем – Холдинг“ ЕАД, градският съд е приел, че решението, предмет на установителния иск за нищожност, се явявал акта, въз основа на който било заявено вписване; следователно валидността на решението било условие за исканото вписване в хода на охранителното производство и било налице спор по смисъла на чл. 536, ал. 1, т. 1 ГПК, налагащо спирането; в хода на настоящото производство съдът не бил легитимиран да извършва преценка на допустимостта на предявения иск и неговата евентуална основателност, а само проверявал формалното наличие на обвързаност на охранителния акт с резултата от висящо исково съдебно производство (определение № 144/12.02.2014 г. по търг. дело № 4654/13 г. на I-во т.о. на ВКС); при липсата на яснота на волята на едноличния собственик на капитала, относно заменяемостта на ищеца от конкретен нов член, то оспорването касаело всички, налагащо спирането изцяло.

Настоящият съдебен състав не споделя тези изводи поради следното:

По силата на чл. 536, ал.1, т. 1 и т. 2 ГПК вр. чл. 19, ал. 6 ЗТРРЮЛНЦ регистърното производство (по естеството си – охранително) се спира в две хипотези: 1) когато има дело относно правоотношение, което е условие за издаване на искания акт или е предмет на

установяване с този акт и 2) когато по молбата, въз основа на която е образувано охранителното производство, възникне спор между молителя и друго лице, противопоставящо се на молбата.

Спирането на охранителното производство и конкретно в хипотезата на спиране на регистърното производство, се защитава интереса на дружеството и оттук косвено интереса на претендиращото спиране на вписването лице, от неизвършване на неограничен, неиндивидуализиран към момента на постановяването му, възможен кръг правни действия на дружеството със и спрямо трети лица, на които последващото заличаване на вписването, респ. вписването, ако се е претендирало спиране на заличаване на вписването, би било непротивопоставимо, с оглед последиците му ex nunc.

Легитимирани да предявят искове за съдебна защита срещу заявени, но още неписани обстоятелства, обаче са точно определени лица - самото дружество, собствениците на капитала му (съдружници или акционери), както и трети лица, спрямо които извършването на вписването би породило конкретни правни последици, свързани с възникване, изменение или прекратяване на права или задължения (напр. кредитор с вписан особен залог по партидата на дружеството).

В процесния случай в молбата за спиране се твърди, че взетите решения за промяна в персоналния състав на управителния орган на дружеството са опорочени като взети в нарушение на конкретни императивни разпоредби от закона, без обаче да се излагат твърдения от какво произтича правният интерес на молителя да оспорва тези решения на принципала при положение, че той не твърди изобщо да е акционер в дружеството и с тях да се засягат негови конкретни дружествени права, произтичащи от членственото му правоотношение. Молителят твърди единствено, че вследствие на оспореното решение незаконосъобразно е прекратено мандатното му правоотношение, но не и че чрез тях да се засягат негови индивидуални членствени права, каквито той е безспорно, че не притежава предвид обстоятелството, че не е съдружник или акционер в дружеството, което при това е еднолично търговско дружество с изцяло държавно имущество (видно при справка в търговския регистър по партидата на дружеството). Редът за защита на субективните имуществени права на освободения член на управителен орган на търговско дружество, произтичащи от незаконосъобразно прекратения договор за управление е друг, различен от този за предявяване на искове оспорващи взетите решения за промяна в обстоятелствата по партидата на дружеството имащи отношение към персоналния състав на ръководните органи на дружество.

След като ищецът няма качеството на акционер в дружеството, а съгласно чл. 233, ал. 4 ТЗ едноличния собственик на капитала притежава безусловно дискреционно право да прекрати мандата на член на Съвета на директорите по всяко време и които решения произвеждат незабавно действие във вътрешните отношения на дружеството, а по отношение на вписването на последиците от тези решения законът предвижда само оповестително, но не и конститутивно действие, то очевидно исквата молба заради която е спряно регистърното производство е недопустима като подадена от лице без активна процесуална легитимация за търсената защита. Липсата на легитимация на освободен управителен орган на търговско дружество за предявяване на искове за съдебна защита срещу вписванията в партидата на дружеството, произтичащи от решение за освобождаването му, с аргумент за по-силното основание предполага и липса на легитимация за предявяване на искане за съдебна защита по чл. 536, ал. 1 ГПК срещу подадено заявление за заличаването му.

По така изложените съображения, настоящият съдебен състав намира, че обжалваното

определение следва да бъде отменено и вместо него бъде постановено ново, с което се остави без уважение като неоснователна молбата на И. А. Д. за спиране на регистърното производство по заявление образец А5 с вх. № 20210723172444 по партидата на „Терем – Холдинг“ ЕАД.

Водим от горното, настоящият съдебен състав на Апелативен съд – София

## ОПРЕДЕЛИ:

**Оставя без разглеждане** като процесуално недопустима частната жалба на Министъра на отбраната в качеството му на орган, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала на „Терем – Холдинг“ ЕАД срещу определение № 371/26.07.2021 г., постановено по ч. търг. дело № 1493/2021 г. по описа на Софийски градски съд.

**Отменя** определение № 371/26.07.2021 г., постановено по ч. търг. дело № 1493/2021 г. по описа на Софийски градски съд **и вместо него постановява:**

**Оставя без уважение** като неоснователна молба вх. на СГС № 10275/26.07.2021 г., подадена от И. А. Д. от гр. \*\*\*, ул. „\*\*\*“ № \*, с ЕГН:\*\*\*\*\* за спиране на основание чл.536, ал. 1 ГПК вр. чл. 19, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ на регистърното производство по заявление образец А5 с вх. № 20210723172444 по партидата на „Терем – Холдинг“ ЕАД в търговския регистър до приключване на производството по искова молба с вх. на СГС № 10237/26.07.2021 г.

Настоящото определение **в частта му**, с която се оставя без разглеждане частната жалба на министъра на отбраната **може да бъде обжалвано** с частна жалба пред Върховния касационен съд в едноседмичен срок от съобщаването му, а **в останалата му част** определението е окончателно и **не подлежи на обжалване**.

Председател: \_\_\_\_\_

Членове:

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_